

ΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΤΕΡΑΙ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑΙ
ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ¹

ΑΠΟ ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΛΛΙΟΛΟΓΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΛΑΛΩΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ ΥΠΟ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ

1265. Ὁ Μιχαὴλ Παλαιολόγος ἀφαιρεῖ ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους τὴν Φιλιππούπολιν καὶ τὴν Στενήμαχον, ἔτι δὲ τὰς παραλίους πόλεις Ἀγχιάλον καὶ Μεσημβρίαν.
1272. Ὁ τσάρος Κωνσταντῖνος νυμφεύεται τὴν Μαρίαν Παλαιολογίαν καὶ ὡς προῖκα λαμβάνει, ἀποδοδομένας εἰς τοὺς Βουλγάρους, τὴν Ἀγχιάλον καὶ τὴν Μεσημβρίαν.
1278. Ὁ Κάρολος τῆς Ἀνδεγαυίας ἀναλαμβάνων ἐνεργὸν ἀγῶνα ὀνομάζει γενικὸν ἀρχηγὸν εἰς τὰς ἐν Ἠπειρῷ κτήσεις τῶν Νορμάννων τὸν ἔμπειρον Οὐγγον δὲ Ρουσσῶ Σουλλῦ.
1281. Ὁ Μ. Δομέστιχας τοῦ Μιχαὴλ Μιχαὴλ Ταρχανιώτης κατάγει ἐναντίον αὐτοῦ λαμπρὰν νίκην παρὰ τὸ Βεράτιον καὶ συλλαμβάνει αἰχμάλωτον τὸν Σουλλῦ.
1282. (11 Δεβρίου) Θάνατος τοῦ Μιχαὴλ Παλαιολόγου καὶ ἀνοδος εἰς τὸν θρόνον τοῦ υἱοῦ του Ἀνδρονίκου Β'.
1285. Συνομολογεῖται δεκαετὴς εἰρήνη μετὰ τῶν Βενετῶν.
1301. Ὁ διάδοχος Μιχαὴλ ἡττᾶται ὑπὸ τῶν Τούρκων παρὰ τὸ Βαφαῖον τῆς Μ. Ἀσίας.
1302. Ὁ τολμηρὸς Ρογίρος Δεφλῶρ βοηθεῖ τὸν Ἀνδρόνικον εἰς τὸν ἀγῶνα διὰ 36 πλοίων καὶ 6 χιλ. Ἰσπανῶν.
1303. Οἱ Βενετοὶ ἐξαναγκάζουν τὸν Ἀνδρόνικον νὰ παράσχη εἰρήνην ὑπὸ ὄρους συμφορωτέρους.
1304. Ὁ Ρογίρος Δεφλῶρ, ἀποσταλεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀνδρονίκου ἐναντίον τῶν Τούρκων μετὰ τὴν ἀτίθασιν διαγωγὴν τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει, λύει τὴν πολιορκίαν τῆς Φιλαδελφείας καὶ ἐπιφέρει μεγάλην φθορὰν εἰς τοὺς πολιορκητάς.
1305. Οἱ Ἰσπανοὶ καθίστανται μάλιστα τοῦ κράτους καὶ πρὸς ἀπαλλαγὴν φρονεῖται δολίως ὁ Ρογίρος ὑπὸ τοῦ διαδόχου Μιχαὴλ. Ἀλλὰ τοῦτο γίνεται ἀφορμὴ διετοῦς ἀγῶνος ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μεταφερομένου ὑπὸ τῶν ἀπομεινάντων ἀνδρῶν αὐτοῦ.
1311. Οἱ Ἰσπανοὶ παρασυρθέντες τέλος πρὸς μεσημβρίαν καταλήγουν εἰς Ὀρχομενὸν τῆς Βοιωτίας, ὅπου ἐξολοθρεύουν τοὺς ἀντιταχθέντας Φράγκους ἱππότες τῶν Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν.

¹ Ἴδε Ἡμερολ. Μεγάλης Ἑλλάδος 1929.

1320. Θάνατος τοῦ διαδόχου Μιχαήλ καὶ ἀρχὴ ἐμφυλίου πολέμου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀνδρονίκου καὶ τοῦ πάππου αὐτοκράτορος.
1326. Κυριεύεται ἡ Προῦσα ὑπὸ τοῦ σουλτάνου Οὐρχάν.
1328. Παραδίδεται καὶ ἡ Νικομήδεια εἰς τοὺς Τούρκους.
1330. Ἐξακολουθοῦντος τῶν μεταξύ τῶν δύο αὐτοκρατόρων ἀγῶνος ἐξαναγκάζεται ὁ γέρον Ἀνδρόνικος εἰς παραίτησιν καὶ ἀποχωρεῖ εἰς μοναστήριον.
1332. (13 Φεβρουαρίου). Θάνατος τοῦ Ἀνδρονίκου Β'.
1395. Ὁ Ἀνδρόνικος Γ' ἐπεκτείνων τὴν κυριαρχίαν αὐτοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ Ἠπείρῳ προσαρτᾷ πάσας τὰς χώρας τῶν Ἀγγέλων μετὰ τὸν θάνατον τοῦ κόμητος Ἰωάννου.
1340. Οἱ Σέρβοι ἐπεμβαίνοντες κατακτιῶσι πᾶσαν τὴν μέχρις Ἰωαννίνων χώραν.
1341. (15 Ἰουνίου) Θάνατος τοῦ Ἀνδρονίκου Γ' καὶ ἀνοδος εἰς τὸν θρόνον τοῦ ἀηλικίου υἱοῦ τοῦ Ἰωάννου Ε', ἀντιβασιλευούσης τῆς χήρας αὐτοκρατείας Ἄννης τῆς Σαβοΐας, ἣν καθαιρεῖ ὁ ἰσχυρὸς μέγας δομέστιχος Ἰωάννης Κατακουζηνός.
1341. Ἐνῶ ὁ Κατακουζηνός παρασκευάζεται ἐν Διδυμοτείρῳ νὰ ἐκστρατεύσῃ πρὸς ἀνάκτησιν τῆς ἐν ἀναρχίᾳ Πελοποννήσου, ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐξεγείρεται κατ' αὐτοῦ ὁ Ἀπόκαυκος ὑπὲρ τῆς Αὐτοκρατείας.
1341. (26 ὀκτωβρίου) Ὁ Κατακουζηνός στέφεται ὡς Ἰωάννης Γ'. αὐτοκράτωρ ἐν Διδυμοτείρῳ ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου, ἐνῶ ἐν Κωνσταντινουπόλει οἱ περὶ τὴν Αὐλὴν στέφουσιν ὡς Ἰωάννην Ε' τὸν υἱὸν τοῦ Ἀνδρονίκου διὰ τοῦ Πατριάρχου, ὁ δὲ Ἀπόκαυκος καθίσταται Μέγας Δούξ.
1347. (3 Φεβρουαρίου) Μετὰ μακροῦς ἀγῶνας μεταξύ τῶν δύο αὐτοκρατόρων καὶ δλοθρίαν ἀνάμειξιν ξένων ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου, δολοφονηθέντος καὶ τοῦ Ἀποκαύκου (1345), εἰσέρχεται εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ στέφεται νομίμως ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου ὁ Κατακουζηνός ὡς Ἰωάννης Γ', ὑπὸ τὸν ὄρον ὅπως μετὰ δεκαετίαν δεχθῆ ὡς συναυτοκράτορα τὸν Ἰωάννην Ε'.
1353. Ὁ Κατακουζηνός μὲ τὴν βοήθειαν τῶν Τούρκων νικήσας τοὺς ὑποστηρικτὰς τοῦ Ἰωάννου Ε'. Σέρβους παρὰ τὸ Διδυμότειχον, προσλαμβάνει τὸν υἱὸν τοῦ Ματθαίου ὡς συναυτοκράτορα.
1354. Οἱ Τούρκοι καταλαμβάνουν τὴν Καλλιπόλιν. Ὁ Ἰωάννης Ε' ἀναγκάζει εἰς παραίτησιν τὸν ἕνεκα τῆς μετὰ τῶν Τούρκων συμπράξεως μισητὸν γενόμενον Κατακουζηνόν, εἰσελθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν βιαίως τὸν Δεκέμβριον. Ὁ ἐκπτώτος Ἰωάννης Γ' κλείεται εἰς μοναστήριον ὡς μοναχὸς Ἰωάσαφ καὶ συγγράφει τὴν ἱστορίαν του ἐπιζήσας μέχρι τοῦ 1383.
1357. Ἐξαναγκάζεται εἰς παραίτησιν παντὸς ἐπὶ τοῦ θρόνου δικαιώματος καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Κατακουζηνοῦ Ματθαῖος.
1360. Ὁ Σουλτάνος Μουράτ Α' διαβαίνει τὸν Ἑλλήσποντον.

ΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΤΕΡΑΙ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑΙ
ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ¹

ΑΠΟ ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΛΛΙΟΛΟΓΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΛΛΩΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ ΥΠΟ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ

1265. Ὁ Μιχαὴλ Παλαιολόγος ἀφαιρεῖ ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους τὴν Φιλιππούπολιν καὶ τὴν Στενήμαχον, ἔτι δὲ τὰς παραλίους πόλεις Ἀγγιάλον καὶ Μεσημβρίαν.
1272. Ὁ τσάρος Κωνσταντῖνος νυμφεύεται τὴν Μαρίαν Παλαιολογίαν καὶ ὡς προῖκα λαμβάνει, ἀποδιδομένης εἰς τοὺς Βουλγάρους, τὴν Ἀγγιάλον καὶ τὴν Μεσημβρίαν.
1278. Ὁ Κάρολος τῆς Ἀνδεγαυίας ἀναλαμβάνων ἐνεργὸν ἀγῶνα ὀνομάζει γενικὸν ἀρχηγὸν εἰς τὰς ἐν Ἠπειρῷ κτήσεις τῶν Νορμάνων τὸν ἐμπειροῦ Οὐγγον δὲ Ρουσσῶ Σουλλῦ.
1281. Ὁ Μ. Δομέστιχας τοῦ Μιχαὴλ Μιχαὴλ Ταρχανιώτης κατάγει ἐναντίον αὐτοῦ λαμπρὰν νίκην παρὰ τὸ Βεράτιον καὶ συλλαμβάνει αἰχμάλωτον τὸν Σουλλῦ.
1282. (11 Δεβρίου) Θάνατος τοῦ Μιχαὴλ Παλαιολόγου καὶ ἄνοδος εἰς τὸν θρόνον τοῦ υἱοῦ του Ἀνδρονίκου Β'.
1285. Συνομολογεῖται δεκαετὴς εἰρήνη μετὰ τῶν Βενετῶν.
1301. Ὁ διάδοχος Μιχαὴλ ἠττάται ὑπὸ τῶν Τούρκων παρὰ τὸ Βαφαῖον τῆς Μ. Ἀσίας.
1302. Ὁ τολμηρὸς Ρογίρος Δεφλῶρ βοηθεῖ τὸν Ἀνδρόνικον εἰς τὸν ἀγῶνα διὰ 36 πλοίων καὶ 6 χιλ. Ἰσπανῶν.
1303. Οἱ Βενετοὶ ἐξαναγκάζουν τὸν Ἀνδρόνικον νὰ παράσῃ εἰρήνην ὑπὸ ὄρους συμφορωτέρους.
1304. Ὁ Ρογίρος Δεφλῶρ, ἀποσταλεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀνδρονίκου ἐναντίον τῶν Τούρκων μετὰ τὴν ἀτίθασιν διαγωγὴν τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει, λύει τὴν πολιορκίαν τῆς Φιλαδελφείας καὶ ἐπιφέρει μεγάλην φθορὰν εἰς τοὺς πολιορκητάς.
1305. Οἱ Ἰσπανοὶ καθίστανται μάλιστα τοῦ κράτους καὶ πρὸς ἀπαλλαγὴν φρονεῖται δολίως ὁ Ρογίρος ὑπὸ τοῦ διαδόχου Μιχαὴλ. Ἀλλὰ τοῦτο γίνεται ἀφορμὴ διετοῦς ἀγῶνος ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μεταφερομένου ὑπὸ τῶν ἀπομεινάντων ἀνδρῶν αὐτοῦ.
1311. Οἱ Ἰσπανοὶ παρασυρθέντες τέλος πρὸς μεσημβρίαν καταλήγουν εἰς Ὀρχομενὸν τῆς Βοιωτίας, ὅπου ἐξολοθρεύουν τοὺς ἀντιταχθέντας Φράγκους Ἰππῶτας τῶν Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν.

¹ Ἴδε Ἡμερολ. Μεγάλης Ἑλλάδος 1929.

- τινυπόλεως ἀποθνήσκει καταβληθεὶς ὑπὸ τῆς ὀδύνης. Ὁ Μανουὴλ σπεύσας ἐκ Προύσης ἀνελαμβάνει τὴν βασιλείαν.
1393. Ὁ Βαγιαζίτ μετὰ ἐρήμωνιν τῆς περὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν χώρας καὶ πρόσκαιρον κατάληψιν τῆς Θεσσαλονίκης, στρέφεται κατὰ τῶν Βουλγάρων, κυριεύει τὴν πρωτεύουσαν αὐτῶν Τύρνοβον καὶ καθιστᾷ τὴν Βουλγαρίαν τουρκικὸν πασσαλίκον.
1394. Ὁ Μανουὴλ βλέπων ὀλονὲν προσεγγίζοντα τὸν μέγαν κίνδυνον τῶν Τούρκων ἐπικαλεῖται τὴν βοήθειαν τῆς Χριστιανικῆς Εὐρώπης καὶ εἰς τὴν ἐπίκλησίν του σπεύδει ὁ βασιλεὺς τῆς Οὐγγαρίας Σιγισμούνδος μετὰ παντοδαποῦ σταυροφορικοῦ στρατοῦ καὶ ἰδίως Γάλλων ἱπποτῶν καὶ ἐνοῦται ἐν Βλαζία μετὰ τοῦ ἡγεμόνος τῆς χώρας Μίρτζα, ὅστις εἶχε νικήσει τὸν Βαγιαζίτ καὶ ἀποκρούσει πέραν τοῦ Δουνάβεως.
1396. (12 Σεπτεμβρίου) Ὁ Βαγιαζίτ λύσας τὸν ἀποκλεισμὸν τῆς Κωνσταντινυπόλεως ἀνακόπτει εἰς τὴν Νικόπολιν τὴν κἀθόδον τῆς χριστιανικῆς στρατιᾶς καὶ κατάγει αἱματηρὰν ἀλλὰ λαμπρὰν νίκην.
1402. Θάνατος τοῦ Βαγιαζίτ αἰχμαλωτισθέντος ὑπὸ τοῦ Τιμούρ. Μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς Κωνσταντινυπόλεως ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ κινδύνου ὑπὸ τοῦ ἀποσταλέντος Γάλλου στρατηγῶ Βουσικῶ καὶ τῆς ὑπ' αὐτὸν δυνάμεως καὶ τὴν συνδιαλλαγὴν τοῦ αὐτοκράτορος πρὸς τὸν ἀνεψιόν, ἀνατίθεται εἰς αὐτὸν ἡ ἀντιβασιλεία καὶ ὁ Μανουὴλ ἀπέρχεται εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην γινόμενος πανταχοῦ μετὰ λαμπρότητος δεκτός. Συνάπτει δὲ κατόπιν μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Βαγιαζίτ Σουλεῦμάν ἐπωφελεῖ συνθήκην, ἀναλαβὼν τὴν Θεσσαλονικὴν καὶ ἀπαλλαγεῖς τοῦ πρὸς τὸν Σουλτανὸν φόρου.
1413. Ἡ μετὰ τῶν υἱῶν τοῦ Βαγιαζίτ ἐρις λήγει διὰ τῆς νίκης τοῦ Μωάμεθ παρὰ τὴν Σόφιαν, ὅστις συνάπτει συμμαχίαν μετὰ τοῦ Μανουὴλ καὶ ἀποδίδει τὰς ὑπὸ τοῦ ἡττηθέντος καὶ θανατωθέντος ἀδελφοῦ του ἀποσπασθείσας χώρας ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θεσσαλίᾳ.
1415. Ὁ αὐτοκράτωρ ἀντικαθιστᾷ τὸν συναυτοκράτορα Ἰωάννην Ζ' ἀποσυρθέντα καὶ ἀποθανόντα εἰς μοναστήριον διὰ τοῦ υἱοῦ του Ἀνδρονίκου ὡς τοποτηρητοῦ Θεσσαλονίκης.
1422. Ὁ διάδοχος τοῦ Μωάμεθ Μουράτ Β' νικᾷ τὸν ἐναντίον αὐτοῦ στασιάσαντα Μουσταφᾶν καὶ εἰσελαύει εἰς Ἀδριανούπολιν, ὅπου καὶ τὸν ἀπαγχονίζει. Ἐἶτα πολιορκεῖ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐκδικηόμενος τὸν Μανουὴλ διὰ τὴν πρὸς τὸν Μουσταφᾶν ὑποστήριξιν μετὰ στρατιᾶς 80.000 ἀνδρῶν. Ἄλλ' ἢ ἐφραδος ἦν ἐπιχειρεῖ κατὰ Ἰούνιον ἀποτυγχάνει χάρις εἰς τὴν ἀνδρείαν τῶν πολιορκουμένων.
1423. Ὁ Τουραχὸν ἐκπεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Μουράτ ἐναντίον τῆς Πελοποννήσου καταστρέφει τὰς κτήσεις Ἑλλήνων καὶ Βενετῶν, ἐνῶ ὁ Μανουὴλ παράλυτος ἐξ ἀποπληξίης παραιτεῖται τοῦ

- θρόνου καὶ γίνεται μοναχός, διαδέχεται δὲ αὐτὸν ὁ υἱὸς του Ἰωάννης Η'.
1430. (29 μαρτίου) Ἡ Θεσσαλονίκη καθίσταται ὀριστικῶς τουρκικὴ κτῆσις μετὰ φρικτὰς καταστροφάς.
1446. Μετὰ τὴν ἀποτυχοῦσαν νέαν σταυροφορικὴν ἐκστρατείαν διὰ τῆς μάχης παρὰ τὴν Βάρναν (10 νοεμβρίου 1444) ὁ Ἰωάννης Η' ἐζήτησε νὰ ἐξελεώσῃ τὸν Μουράτ διὰ δώρων. Ἄλλ' ἐκεῖνος εἰσέβαλεν εἰς τὴν Πελοπόννησον ἐπὶ κεφαλῆς 60.000 ἀνδρῶν καὶ τὴν 4 Δεκεμβρίου καταλαμβάνει τὴν Κόρινθον, ἐξαναγκάσας τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον νὰ καταφύγῃ εἰς Μυστρᾶν.
1447. Οἱ Παλαιολόγοι συνάπτουν εἰρήνην ἐπὶ πληρωμῇ κεφαλικοῦ φόρου διὰ τὴν χώραν τῶν.
1448. (3 ὀκτωβρίου). Θάνατος τοῦ Ἰωάννου Η' καὶ ἀποτυχοῦσα ἀπόπειρα τοῦ ἀνικάνου Δημητρίου πρὸς διαδοχὴν.
1449. (6 Ἰανουαρίου). Ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος τῇ συγκαταθέσει τοῦ Μουράτ ἀνακηρύσσεται ἐν Μυστρᾷ αὐτοκράτωρ καὶ πλέει πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐνῶ οἱ δύο ἄλλοι ἀδελφοὶ Δημήτριος καὶ Θωμᾶς διαμοιράζονται τὴν ἐν Πελοποννήσῳ ἀρχήν.
1451. (5 Φεβρουαρίου) Διαδέχεται τὸν Μουράτ ὁ υἱὸς του Μωάμεθ Β'.
1452. Ὁ Μωάμεθ ἀποστέλλει τὸν Τουρχάν εἰς τὴν Πελοπόννησον, ὅπου πάλιν ἐνεργεῖται φοβερὸς ἐξενδραποδισμός, ἐνῶ ἐξ ἄλλου περισφίγγει ὅλον ἐν δὲ ὀχυρωματικῶν ἔργων τὴν Κωνσταντινούπολιν.
1453. (5 Ἀπριλίου). Ὁ Μωάμεθ ἐμφανίζεται πρὸ τῆς πόλεως καὶ διευθύνει τὴν ἐπίθεσιν ἐκ μέρους τῆς ξηρᾶς κατὰ τοῦ ἀμυνομένου Κωνσταντίνου. (11 Ἀπριλίου). Ἡ πρώτη ἀπόπειρα ἀποτυγχάνει. Τέσσαρα χριστιανικὰ πλοῖα συμπλακέντα πρὸς τὸν τουρκικὸν στόλον νικοῦν διὰ τοῦ ἐλληνικοῦ πυρός. (18 Ἀπριλίου, ἀποκρούεται ἡ ἔφοδος, ὁ δὲ Μωάμεθ ἀρχίζει καὶ τὴν ἀπὸ θαλάσσης ἐπίθεσιν, δεινῶς στενοχωρῶν τοὺς πολιορκουμένους. (29 Μαΐου) Αἱ ἀπὸ τῆς 7 Μαΐου ἐπαναληφθεῖσαι ἀλλεπάλληλαι σφοδραὶ ἔφοδοι ἀποκρούονται, ἀλλὰ τὸ ἀκατάσχετον πῦρ τῶν τουρκικῶν τηλεβόλων ἀνοίγει ὅλον ἐν μεγαλύτερα ρήγματα εἰς τὰ τεῖχη καὶ ἡ 29 Μαΐου ὀρίζεται διὰ τὴν γενικὴν ἔφοδον, ἣτις καὶ ἀρχίζει τὴν 2 ὥρων μετὰ τὸ μεσονύκτιον. Μανιωδῶς μαχόμενον πρὸς τοὺς ἀμυνομένους σῶμα Γενιτσάρων ἀναβαίνει τὸ τεῖχος ἐνῶ ἕτερον σῶμα εἰσέρχεται διὰ τῆς εὐρεθείσης ἀνοικτῆς πυλίδος Ξυλόπορτας. Ἐνισχυθέντες οὗτοι καὶ ὑπὸ ἄλλων ἐπέπεσαν εἰς τὰ νῶτα τοῦ Κωνσταντίνου, ὅστις πίπτει ἥρωικῶς μαχόμενος. Ἡ ἀμυνομένη φρουρὰ κατασφάζεται, 60 χιλιάδες κατοίκων αἰχμαλωτίζονται. Ἡ πόλις διαρπάζεται. Ἡ Ἁγία Σοφία μεταβάλεται εἰς τζαμίον. Βυζαντινὸν Κράτος δὲν ὑπάρχει πλέον!